

بسمه تعالی

نگاهی به تولید و صادرات محصولات پتروشیمی در چهار ماهه اول سال ۱۳۹۰ و هفت ماهه پس از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها

مقدمه

رشد و توسعه صنعتی با هدف بالا بردن سطح تولید و مصرف و در نتیجه افزایش رفاه اجتماعی، در سرلوحه اهداف اقتصادی دولت قرار دارد. در این راستا برنامه‌ریزان و مدیران اقتصادی کشور روند شاخص‌های مختلف اقتصادی و صنعتی کشور را بطور مداوم پیگیری و به تناسب تغییرات آن سیاست‌های اقتصادی مناسبی را اتخاذ می‌کنند. بدیهی است که رصد و تحلیل چنین اطلاعاتی در شرایط هدفمندسازی یارانه ها که حائز تاثیرات جدی بر روند متغیرهای بخش واقعی و مالی اقتصاد است از اهمیت مضاعفی برخوردار می‌باشد. با توجه به اهمیت صنعت پتروشیمی در زنجیره تولید ملی و همچنین نقش آن به عنوان موتور صادرات غیر نفتی کشور، در این گزارش تلاش شده با عنایت به آخرین آمار و اطلاعات موجود، تصویری از وضعیت تولید، فروش داخلی، صادرات و شاخص قیمت محصولات پتروشیمی از دی ۱۳۸۹ تا تیر ۱۳۹۰ (هفت ماه پس از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها) و از فروردین ۱۳۹۰ تا تیر ۱۳۹۰ (چهار ماه نخست سال ۱۳۹۰) ارائه شود.

تولید

به گزارش شرکت ملی پتروشیمی ایران، مجموع تولید محصولات پتروشیمی طی هفت ماهه منتهی به تیر ماه ۱۳۹۰ حدود ۲۴ میلیون تن و طی چهارماهه اول سال جاری حدود ۱۳/۸ میلیون تن بوده است که نسبت به مجموع تولید در ماه‌های مشابه سال قبل بترتیب ۱۰/۷ و ۶/۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.

جدول ۱. میزان تولید محصولات پتروشیمی طی هفت ماهه منتهی به تیر ماه ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ و طی چهارماهه اول سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰

شرح	چهارماهه اول ۱۳۸۹	چهارماهه اول ۱۳۹۰	درصد تغییرات	هفت ماهه منتهی به تیر ماه ۱۳۸۹	هفت ماهه منتهی به تیر ماه ۱۳۹۰	درصد تغییرات
تولید	۱۲۹۵۸	۱۳۷۹۲	۶/۴	۲۱۶۵۷	۲۳۹۸۰	۱۰/۷

(واحد : هزارتن)

ماخذ: گزارش های ماهیانه شرکت ملی پتروشیمی ایران.

حجم و ارزش فروش داخلی و تغییرات قیمت

مجموع میزان فروش داخلی محصولات پتروشیمی طی هفت ماهه منتهی به تیر ۱۳۹۰ و نیز طی چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۰ به ترتیب حدود ۵/۶ و ۳/۱ میلیون تن بوده که نسبت به مجموع فروش داخلی در ماه‌های مشابه سال قبل به ترتیب از رشد ۳۲/۶ و ۵۶/۳ درصدی برخوردار بوده است. ارزش مجموع فروش داخلی محصولات پتروشیمی نیز با توجه به افزایش قیمت های داخلی نسبت به مجموع فروش در ماه‌های مشابه سال قبل به ترتیب بیش از ۱/۵ و ۲ برابر شده است.

جدول ۲. حجم و ارزش فروش داخلی و تغییرات قیمت محصولات پتروشیمی طی هفت ماهه منتهی به تیر ماه ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ و طی چهار ماهه اول سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰

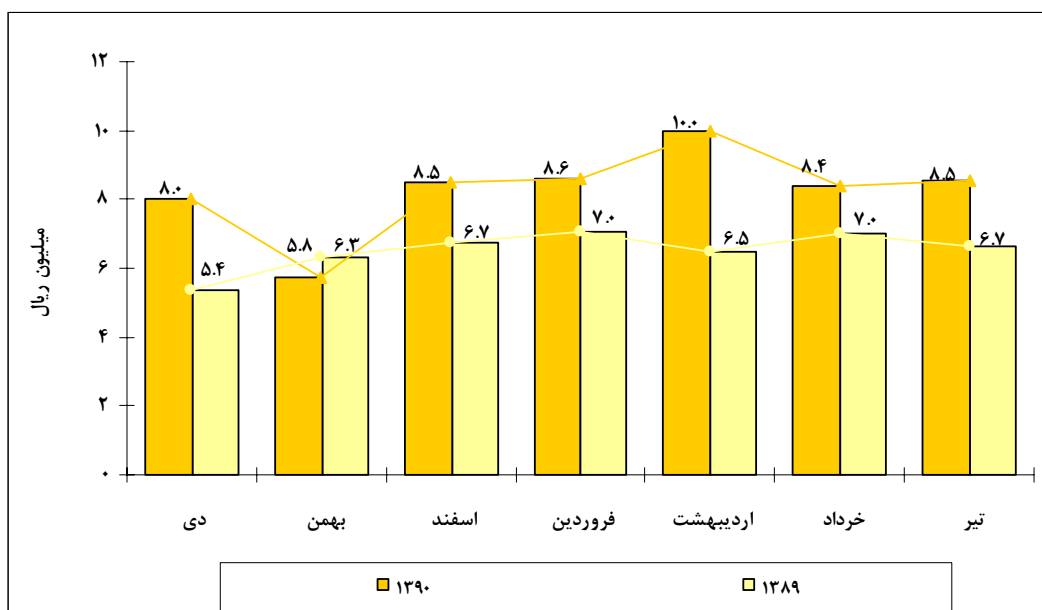
شرح	واحد	چهارماهه اول ۱۳۸۹	چهارماهه اول ۱۳۹۰	درصد تغییرات	دی ۱۳۸۸ الی تیر ۱۳۸۹	دی ۱۳۸۹ الی تیر ۱۳۹۰	درصد تغییرات
حجم فروش	هزار تن	۲۰۰۷/۳	۳۱۳۷	۵۶/۳	۴۲۳۵/۳	۵۶۱۸	۳۲/۶
ارزش فروش	میلیارد ریال	۱۳۵۰۵/۷	۲۷۵۰۳	۱۰۳/۶	۲۷۵۲۰/۱	۴۵۸۹۳/۶	۶۶/۸
متوسط قیمت هرتن	میلیون ریال	۶/۷	۸/۸	۳۱/۳	۶/۵	۸/۲	۲۶/۲

ماخذ: گزارش های ماهیانه شرکت ملی پتروشیمی ایران.

متوسط قیمت فروش داخلی محصولات پتروشیمی به ازای هر تن طی هفت ماهه منتهی به تیر ۱۳۹۰ و نیز طی چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۰ به ترتیب حدود ۸/۲ و ۸/۸ میلیون ریال برآورد می شود که نسبت به متوسط قیمت فروش داخلی در ماه‌های مشابه سال قبل به ترتیب از رشد ۲۶/۲ و ۳۱/۳ درصدی برخوردار بوده است.

مطابق نمودار ۱ شاخص قیمت فروش داخلی محصولات پتروشیمی از دی ماه ۱۳۸۹ تا تیرماه ۱۳۹۰ با ماه‌های مشابه سال قبل مقایسه شده است. چنانکه از نمودار مشاهده می شود متوسط قیمت داخلی در اغلب ماه های اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها (به استثنای بهمن ۱۳۸۹) در سطوحی، بالاتر از ماه های مشابه سال قبل قرار دارند.

نمودار ۱. متوسط قیمت فروش داخلی محصولات پتروشیمی به ازای هر تن طی هفت ماهه پس از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه ها و مدت مشابه

حجم و ارزش صادرات و تغییرات قیمت صادراتی

بررسی روند حجم صادرات محصولات پتروشیمی طی هفت ماهه منتهی به تیر ۱۳۹۰ و همچنین طی چهار ماهه اول سال ۱۳۹۰ حاکی از کاهشی به ترتیب ۵/۴ و ۱/۷ درصدی در حجم صادرات محصولات پتروشیمی می باشد. با این حال در پرتو افزایش قیمت های بین المللی محصولات پتروشیمی، ارزش دلاری مجموع صادرات محصولات پتروشیمی طی هفت ماهه منتهی به تیر ۱۳۹۰ و طی چهار ماهه اول سال جاری به ترتیب از رشد ۱۷/۷ و ۱۷/۳ درصدی نسبت به مجموع ارزش صادرات ماه های مشابه سال قبل برخوردار شده است.

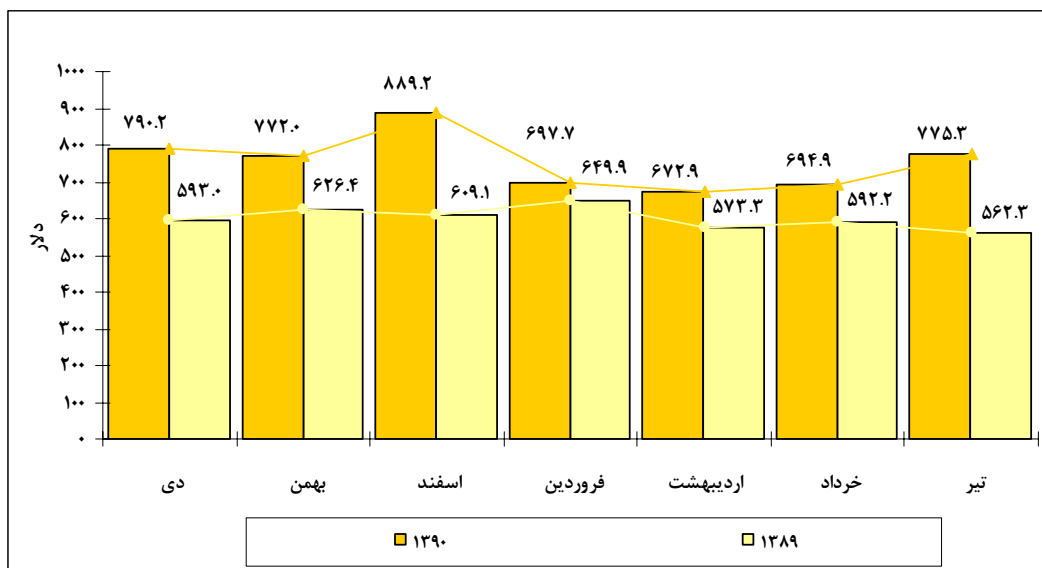
جدول ۳. حجم و ارزش صادرات و تغییرات قیمت محصولات پتروشیمی طی هفت ماهه منتهی به تیر ماه ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ و طی چهارماهه اول سال های ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰

شرح	واحد	چهارماهه اول ۱۳۸۹	چهارماهه اول ۱۳۹۰	درصد تغییرات	دی ۱۳۸۸ الی تیر ۱۳۸۹	دی ۱۳۸۹ الی تیر ۱۳۹۰	درصد تغییرات
حجم صادرات	هزار تن	۵۱۷۷	۵۰۸۸	-۱/۷	۸۲۵۱	۷۸۰۲	-۵/۴
ارزش صادرات	میلیون دلار	۳۰۸۰/۱	۳۶۱۳/۱	۱۷/۳	۴۹۵۵/۸	۵۸۳۴/۳	۱۷/۷
متوسط قیمت هر تن	دلار	۵۹۵	۷۱۰/۱	۱۹/۳	۶۰۰/۶	۷۴۷/۸	۲۴/۵

ماخذ: گزارش های ماهیانه شرکت ملی پتروشیمی ایران.

شایان توجه آنکه متوسط قیمت صادرات محصولات پتروشیمی به ازای هر تن طی هفت ماهه منتهی به تیر ۱۳۹۰ و نیز طی چهارماهه ابتدای سال ۱۳۹۰ به ترتیب حدود ۷۴۷/۸ و ۷۱۰/۱ دلار بوده که نسبت به متوسط آن در ماه‌های مشابه سال قبل به ترتیب از رشد ۲۴/۵ و ۱۹/۳ درصدی برخوردار بوده است. مطابق نمودار ۲ شاخص قیمت صادراتی محصولات پتروشیمی طی ماه‌های اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها اگرچه با نوسان مواجه بوده، اما در سطحی بالاتر از ماه‌های مشابه سال قبل قرار داشته است.

نمودار ۲. متوسط قیمت صادرات محصولات پتروشیمی به ازای هر تن طی هفت ماهه پس از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و مدت مشابه

جمع بندی و نتیجه گیری

طی هفت ماهه منتهی به تیر ۱۳۹۰ و طی چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۰ مجموع میزان تولید انواع محصولات پتروشیمی نسبت به مجموع میزان تولید در ماه‌های مشابه سال قبل به ترتیب با افزایش ۱۰/۷ و ۶/۴ درصدی مواجه بوده است. از این نظر به رغم اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها تولید محصولات پتروشیمی در کشور از روند روبه رشدی برخوردار بوده است.

همچنین فروش داخلی محصولات پتروشیمی در هفت ماهه پس از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها از رشد ۳۲/۶ درصدی و در چهار ماهه اول سال ۱۳۹۰ از رشد ۵۶/۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل برخوردار بوده است که حاکی از وضعیت مناسب بازار داخلی این محصولات می باشد. این در حالی است که متوسط شاخص قیمت داخلی محصولات پتروشیمی در هفت ماهه منتهی به تیر ۱۳۹۰ با رشد ۲۶/۲ درصدی نسبت به متوسط آن در ماه‌های مشابه سال قبل مواجه شده و متوسط قیمت داخلی محصولات پتروشیمی در چهار ماهه اول سال ۱۳۹۰ از رشد ۳۱/۳ درصدی در مقایسه با چهارماهه اول سال ۱۳۸۸ برخوردار بوده است. این امر نشان می دهد پس از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها، قیمت داخلی محصولات پتروشیمی از افزایش قابل توجهی برخوردار گردیده است و بخش قابل توجهی از افزایش قیمت خوراک شرکت های پتروشیمی به قیمت محصولات آنها منتقل شده است.

بررسی مجموع صادرات محصولات پتروشیمی طی هفت ماهه منتهی به تیر ۱۳۹۰ و طی چهار ماهه ابتدای سال ۱۳۹۰ حاکی از کاهش صدور حجم صادرات محصولات پتروشیمی به ترتیب به میزان ۵/۴ و ۱/۷ درصد می باشد. این در حالی است که در پرتو افزایش ۲۴/۵ و ۱۹/۳ درصدی متوسط شاخص قیمت صادراتی محصولات پتروشیمی به ترتیب طی دی ماه ۱۳۸۹ تا تیر ۱۳۹۰ و طی چهار ماهه اول سال ۱۳۹۰ مجموع ارزش صادرات محصولات پتروشیمی نسبت به مجموع آن در ماه‌های مشابه سال قبل به ترتیب با افزایش ۱۷/۷ و ۱۷/۳ درصدی روبرو شده است.

در مجموع در بازه زمانی هفت ماهه پس از اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و طی چهار ماهه اول سال ۱۳۹۰ بازار های داخلی و خارجی شاهد افزایش قیمت محصولات پتروشیمی بوده و میزان تولید، فروش داخلی و ارزش صادرات محصولات پتروشیمی با افزایش مواجه شده است. این در حالی است که درصد افزایش متوسط قیمت داخلی محصولات پتروشیمی طی هفت ماهه اول اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها بیش از درصد افزایش قیمت آن در بازار های بین المللی بوده است.

جدول ۴. برخی از مهمترین شاخص های ماهانه صنعت پتروشیمی در سال های ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰

شرح	واحد	آذر ۱۳۸۸	دی ۱۳۸۸	بهمن ۱۳۸۸	اسفند ۱۳۸۸	فروردین ۱۳۸۹	اردیبهشت ۱۳۸۹	خرداد ۱۳۸۹	تیر ۱۳۸۹
تولید	هزار تن	۲۶۲۸	۲۹۲۳	۲۸۵۳	۲۹۲۳	۳۳۲۸	۳۰۵۴	۳۳۰۲	۳۲۷۴
فروش داخلی	هزار تن	۵۷۹	۵۱۲	۷۰۲	۱۰۱۴	۱۱۶	۶۲۳	۶۰۱/۳	۶۶۷
ارزش فروش داخلی	میلیارد ریال	۳۲۳۴/۴	۲۷۴۶	۴۴۴۹/۷	۶۸۱۸/۷	۸۱۷/۱	۴۰۳۲/۲	۴۲۱۶/۶	۴۴۳۹/۸
شاخص قیمت فروش داخلی	میلیون ریال	۵/۶	۵/۴	۶/۳	۶/۷	۷	۶/۵	۷	۶/۷
صادرات	هزار تن	۷۶۹	۸۵۸	۹۸۸	۱۲۲۸	۱۳۷۶	۱۲۰۴	۱۱۸۱	۱۴۱۶
ارزش صادرات	میلیون دلار	۴۴۶/۲	۵۰۸/۸	۶۱۸/۹	۷۴۸	۸۹۴/۳	۶۹۰/۲	۶۹۹/۴	۷۹۶/۲
شاخص قیمت صادراتی	دلار	۵۸۰/۲	۵۹۳	۶۲۴/۴	۶۰۹/۱	۶۴۹/۹	۵۷۳/۳	۵۹۲/۲	۵۶۲/۳
شرح	واحد	آذر ۱۳۸۹	دی ۱۳۸۹	بهمن ۱۳۸۹	اسفند ۱۳۸۹	فروردین ۱۳۹۰	اردیبهشت ۱۳۹۰	خرداد ۱۳۹۰	تیر ۱۳۹۰
تولید	هزار تن	۳۴۵۱	۳۴۱۲	۳۴۰۹	۳۳۶۷	۳۵۰۶	۲۹۴۴	۳۶۷۰	۳۶۷۲
فروش داخلی	هزار تن	۵۶۱	۵۷۱	۸۹۱	۱۰۱۹	۵۷۷	۵۷۶	۹۸۳	۱۰۰۱
ارزش فروش داخلی	میلیارد ریال	۴۳۳۱/۵	۴۵۸۵/۷	۵۱۳۰/۷	۸۶۷۴/۲	۴۹۵۰	۵۷۴۰/۵	۸۲۶۲	۸۵۵۰/۵
شاخص قیمت فروش داخلی	میلیون ریال	۷/۷	۸	۵/۸	۸/۵	۸/۶	۱۰	۸/۴	۸/۵
صادرات	هزار تن	۱۰۰۷	۹۱۶	۸۶۵	۹۳۳	۱۲۴۷	۱۲۹۱	۱۲۷۶	۱۲۷۴
ارزش صادرات	میلیون دلار	۷۹۸	۷۲۳/۸	۶۶۷/۸	۸۲۹/۶	۸۷۰	۸۶۸/۷	۸۸۶/۷	۹۸۷/۷
شاخص قیمت صادراتی	دلار	۷۹۲/۵	۷۹۰/۲	۷۷۲	۸۸۹/۲	۶۹۷/۷	۶۷۲/۹	۶۹۴/۹	۷۷۵/۳
تغییرات تولید		۳۱/۳	۱۶/۷	۱۹/۵	۱۵/۲	۵/۳	-۳/۶	۱۱/۱	۱۲/۲
تغییرات فروش داخلی		-۳/۱	۱۱/۵	۲۶/۹	۰/۵	۳۹۷/۴	-۷/۵	۶۳/۵	۵۰/۱
تغییرات ارزش فروش داخلی		۳۲/۹	۶۷	۱۵/۳	۲۷/۲	۵۰۵/۸	۴۲/۴	۹۵/۹	۹۲/۶
تغییرات شاخص قیمت فروش داخلی	درصد	۳۷/۵	۴۹/۷	-۹/۲	۲۶/۶	۲۱/۸	۵۴	۱۹/۹	۲۸/۳
تغییرات صادرات		۳۰/۹	۶/۸	-۱۲/۴	-۲۴	-۹/۴	۷/۲	۸	-۱۰
تغییرات ارزش صادرات		۷۸/۸	۴۲/۳	۷/۹	۱۰/۹	-۲/۷	۲۵/۹	۲۶/۸	۲۴/۱
تغییرات شاخص قیمت صادراتی		۳۶/۶	۳۳/۲	۲۳/۲	۴۶	۷/۳	۱۷/۴	۱۷/۳	۳۷/۹

ماخذ: گزارش های ماهیانه شرکت ملی پتروشیمی ایران.